

2 x 45 min

Kompozycja symetryczna i asymetryczna

Cele:

Uczeń:

- wyjaśnia, na czym polegają kompozycja symetryczna i kompozycja asymetryczna,
- omawia zasady tworzenia kompozycji symetrycznej i asymetrycznej,
- rozpoznaje układy symetryczne i asymetryczne na płaszczyźnie oraz w przestrzeni,
- realizuje określony temat plastyczny w wybranej technice, z zastosowaniem kompozycji symetrycznej lub asymetrycznej,
- analizuje reprodukcje dzieł malarskich z różnych epok pod kątem zastosowanej kompozycji,
- samodzielnie uzupełnia rysunki tak, aby powstały kompozycje symetryczna i asymetryczna,
- współpracuje w grupie,
- rozwija wrażliwość plastyczną i estetyczną oraz kreatywność.

Metody:

- metoda aktywizująca: zabawa edukacyjna,
- działania praktyczne z wykorzystaniem różnych technik plastycznych,
- rozmowa nauczająca (pogadanka),
- praca z tekstem,
- praca z materiałem ilustracyjnym.

Formy pracy:

indywidualna, grupowa, zbiorowa.

Środki dydaktyczne:

- podręcznik *Do dzieła!* 5 (s. 47–49, 55),
- karta pracy „Układy symetryczne i asymetryczne”.

Materiały plastyczne:

- przyniesione przez uczniów: kartka z bloku technicznego A4, kolorowe papiery, pastele olejne, kredki, farby plakatowe lub akrylowe, tekturowy talerz, 2 pędzle (cienki i szeroki), naczynie na wodę, plastikowy talerz do mieszania farb, nożyczki, klej,
- przygotowane przez nauczyciela: 2 arkusze brystolu, dwie duże koperty z figurami geometrycznymi wyciętymi z *Materiałów dla nauczyciela*, taśma klejąca lub magnesy.

Lekcja 1.

Faza wprowadzająca

1. Czynności organizacyjne: sprawdzenie obecności, podanie tematu lekcji oraz przygotowanie warsztatu pracy i potrzebnych materiałów.

2. Nauczyciel proponuje powtórzenie wiadomości z wcześniejszych lekcji dotyczących kompozycji. Uczniowie odpowiadają na jego pytania:

- *Czym jest kompozycja w plastyce?*,
- *Na czym polega kompozycja w rysunku, malarstwie i grafice?*,
- *Co cechuje kompozycję w rzeźbie i architekturze?*,
- *Czym się charakteryzuje kompozycja centralna?*.

Faza realizacyjna

1. Nauczyciel dzieli klasę na dwie grupy. Uczniowie w zespołach zbierają informacje na temat kompozycji symetrycznej i asymetrycznej. Pierwsza drużyna zapoznaje się z tekstem oraz reprodukcjami obrazów ze s. 47 podręcznika, a druga – ze s. 48.
2. Po wykonaniu zadania zespoły kolejno wyjaśniają zasady tworzenia kompozycji symetrycznej i asymetrycznej. W razie potrzeby nauczyciel poprawia i uzupełnia wypowiedzi uczniów.
3. Prowadzący dzieli zespół klasowy na dwie grupy. Przedstawicielom drużyn wręcza kopertę z różnymi figurami (przykładowe kształty znajdują się w *Materiałach dla nauczyciela*). Zadaniem pierwszego zespołu jest ułożenie z otrzymanych figur kompozycji symetrycznej, a drugiego – kompozycji asymetrycznej. Powstałe układy uczniowie nakleją na brystol.
4. Wyznaczone osoby wieszają gotowe prace na tablicy. Następnie wszyscy wspólnie odpowiadają, czym się różnią powstałe kompozycje.
5. Uczniowie szukają w najbliższym otoczeniu przykładów kompozycji symetrycznej. Nauczyciel zapisuje właściwe odpowiedzi na tablicy.

Faza podsumowująca

1. W celu utrwalenia zdobytych wiadomości uczniowie rozwiązują zadania zawarte w karcie pracy. Następnie z pomocą nauczyciela sprawdzają poprawność wykonania ćwiczeń.
2. Zadanie domowe:
Wykonaj ćwiczenie 1. ze s. 55 podręcznika.

Lekcja 2.

Faza wprowadzająca

1. Czynności organizacyjne: sprawdzenie obecności, podanie tematu lekcji oraz przygotowanie warsztatu pracy i potrzebnych materiałów.
2. Nauczyciel zbiera prace zadane do wykonania w domu.
3. Uczniowie przypominają zasady tworzenia na płaszczyźnie poznanych rodzajów kompozycji: symetrycznej i asymetrycznej.

Faza realizacyjna

1. Prowadzący zajęcia informuje uczniów, że ich zadaniem będzie zaprojektowanie ozdobnego asymetrycznego wzoru na tekturowym talerzu. Następnie dzieli klasę na dwa zespoły. Grupie pierwszej poleca udekorować naczynie wzorem złożonym tylko z elementów roślinnych w ciepłej gamie barwnej, a drugiej – zastosować w motywie zdobniczym jedynie kształty geometryczne i kontrastujące ze sobą barwy. Przykładowa dekoracja talerza znajduje się w *Materiałach dla nauczyciela*.
2. Po ukończeniu prac uczniowie układają talerze na zestawionych ławkach. Wspólnie z nauczycielem oceniają poprawność oraz estetykę wykonanych kompozycji.
3. Na polecenie nauczyciela uczniowie realizują ćwiczenie „Do dzieła!” zamieszczone w podręczniku na s. 49.

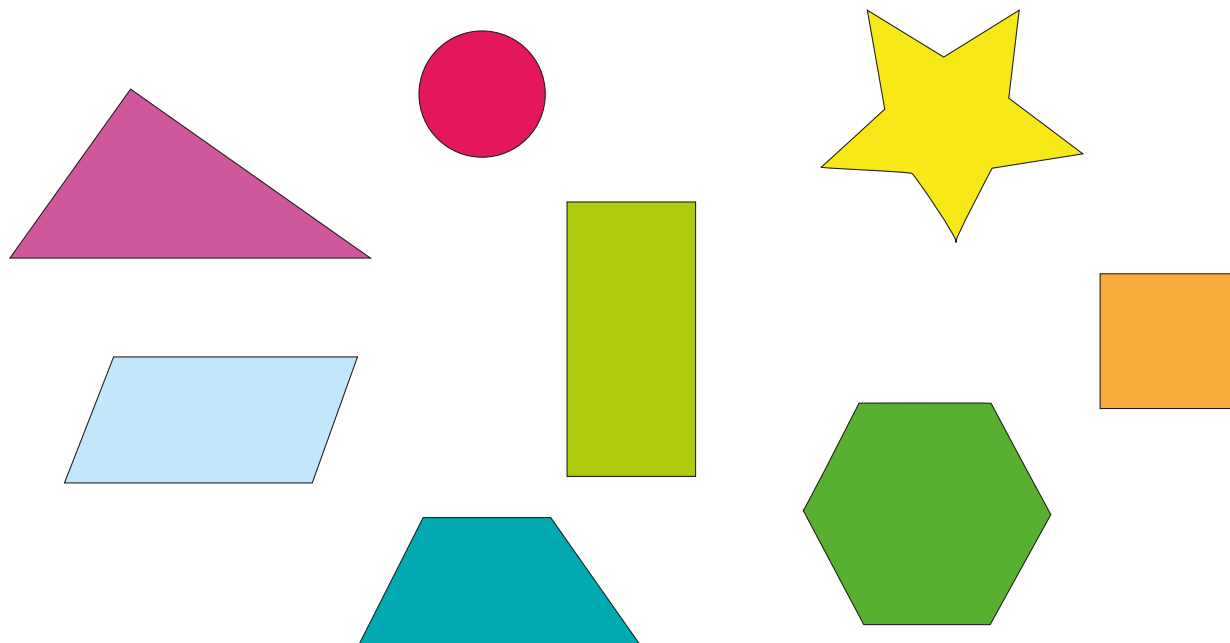
Wykonują pracę o kompozycji asymetrycznej przedstawiającą gromadę zwierząt. Mogą zastosować dowolną technikę: kolaż, malowanie, rysowanie lub połączyć różne techniki plastyczne. W razie potrzeby uczniowie dokończają swoje prace w domu i przynoszą je na następną lekcję, by wspólnie z prowadzącym omówić uzyskane efekty plastyczne.

Faza podsumowująca

1. W ramach podsumowania uczniowie odpowiadają na pytania nauczyciela:
 - Na czym polega kompozycja symetryczna?
 - Czym się charakteryzuje kompozycja asymetryczna?
2. Zadanie domowe dla chętnych:
Wykonaj ćwiczenie 2. ze s. 55 podręcznika.

■ Materiały dla nauczyciela

Przykładowe kształty

Przykładowa dekoracja talerza

Układy symetryczne i asymetryczne

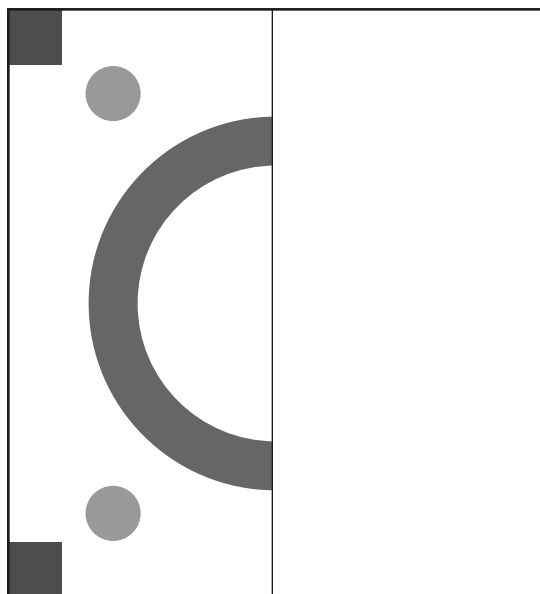
- 1** Dorysuj ołówkiem elementy do przedstawionych rysunków tak, aby powstały kompozycje symetryczna i asymetryczna.

imię i nazwisko

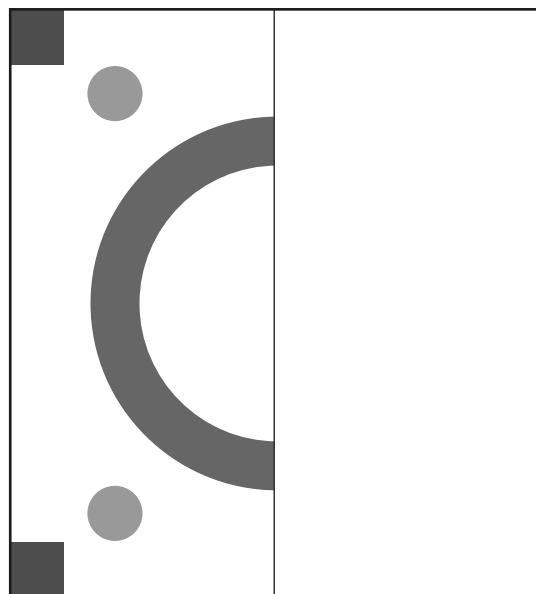
klasa

data

Kompozycja symetryczna

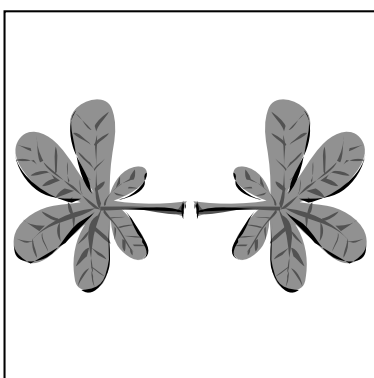

Kompozycja asymetryczna

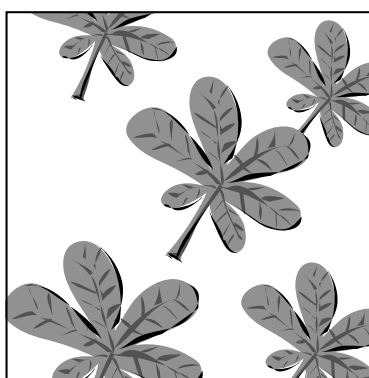

- 2** Zamaluj kratkę przy rysunkach, które ukazują kompozycję asymetryczną.

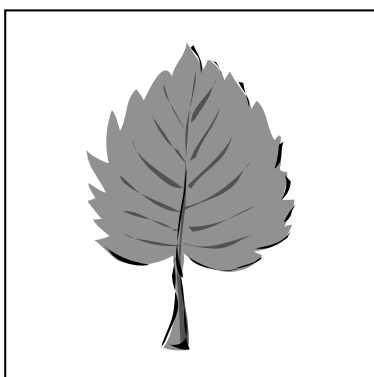
A

B

C

D

